

ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਸਿਵਲ

ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਦਿਆਲੀ ਬਾਟ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 143.

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ (IV of 1939)-Ss. 96 ਅਤੇ 110-ਐਫ—1954 ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ (ਜਾਂ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿ ਬੀਮੇ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ 19 ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ

ਕਰਨ ਲਈ. 19 ਵੀਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ- ਕੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ 1939 ਦੇ ਚੈਪਟਰ VIII/ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 110-F ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿਰਫ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ S. 96(2) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਕਵਰ-ਨੋਟ ਜਾਂ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 96(2) ਦਾ ਕਲਾਜ਼ (ਸੀ) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਦੇ ਗੈਰ-ਖੁਲਾਸੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤੱਥ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੈ ਜੋ ਜੇਐਕਸਡੀਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। 110-F ਉਸ ਸੂਟ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ih.it ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਕਵਰ-ਨੋਟ ਜਾਂ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ^Xct ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 96(2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 96 ਅਤੇ 110-F ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਟਿੰਡਰ, 20 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਕੇ. ਕੌਸ਼ਲ, ਸਬ-ਐਫਟੀਟੀਜੇਜ਼ 1st ਕਲਾਸ, ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ^ct V 1908) j ਦੀ ਧਾਰਾ 115 , ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। .

19. ਐਸ.ਨੇਹਰਾ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਸ.ਨੇਹਰਾ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ,

ਆਰ.ਕੇ.ਚੁਇਬਰ ਅਤੇ ਪੀ.ਡੀ. ਅਹਕਜਾ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਾਜਨ। ਜੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਇਹ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ 20 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੁਦਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ 5 ਤੋਂ 8 ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਢਲਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲੂ ਰਾਮ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ, ਆਰ. ਬਿਆਨੀ, ਮੋਹਨ ਆਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿਆਲੀਬਾਈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਕਾਂਤਾ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਅਨੀਤਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 5 ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੈਪਟਨ ਓ.ਪੀ. ਗਿਰਧਰ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 6 ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੈ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 7 ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ: 8 ਦੀ ਧੀ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਓਪੀ ਗਿਰਧਰ ਦਾ 15 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਨੰਬਰ ਪੀਐਨਕੇ-1223 ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ- ਇਸ ਟੱਕਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇੱਕ

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 8 ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ 1963 ਦਾ ਨੰਬਰ 35 ਹੈ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੈਨਗਾਰਡ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਅਤੇ ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਧਾਰਨ ਝਗੜਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੁਪੀਟਰ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰ., ਨੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਵਰ-ਨੋਟ 12 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਹੈ। ' 1962 ਦਾ ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਹੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹਨ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ 5 ਤੋਂ 8 ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 4 ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 2 ਅਤੇ 3- ਕਵਰ-ਨੋਟ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ।

ਇਸੇ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 24 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਹਿਸਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 8 ਦੁਆਰਾ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 5 ਤੋਂ 8 ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੁਬਾਰਡੀ ਨੋਟ, ਜੱਜ- ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

“ਜੇਕਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ,

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-F ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਦਈ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਪ੍ਰੋਕਟੀ ਸਿੰਗ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਾਹਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਨੋਟ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬੀਮੇ ਦਾ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ. ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-F। ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪੋਨੇਸ਼ਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ”

ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 5 ਮਿਸਟਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਯਾਲੀਬਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ VIII ਤੀਜੀ-ਧਿਰ ਦੇ ਜੋਖਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਬੀਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 93 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 94 ਤੀਜੀ-ਧਿਰ ਦੇ ਜੋਖਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੀਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 95 ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 96 ਜੋ ਕਿ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਕਰਤਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਦਿਅਾਲੀ ਬਾਈ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਭਾਗ ਅਤੇ ਭਾਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: - ਹੋਰ

“96(1), ਜੇਕਰ, ਧਾਰਾ 95 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੀਮੇ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਿਸੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 95 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਾਲਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਣਦਾਰੀ) ਪਾਲਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਾਲਿਸੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਟਾਲਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ' ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ, ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ।

- (2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਰਥਾਤ:- ■
- (a) ਇਹ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਭੇਜੇ ਗਏ com ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੀਮੇ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਸਰਪਰਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ

ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਚੰਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 105 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕੈਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ: ਜਾਂ

(b) ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ: -

(i) ਵਾਹਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ-

(a) ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਵਾਹਨ ਬੀਮੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਜੋ ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਲਈ ਚੱਲਣ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ

(b) ਸੰਗਠਿਤ ਰੇਸਿੰਗ ਅਤੇ ਸਪੀਡ ਟੈਸਟਿੰਗ ਲਈ, ਜਾਂ (c) ਪਰਮਿਟ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਹਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵਾਹਨ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਮਾਲ ਵਾਹਨ ਹੈ, ਜਾਂ

(d) ਸਾਈਡ-ਕਾਰ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਵਾਹਨ ਇੱਕ ਮੋਟਰ-ਸਾਈਕਲ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) ਕਿਸੇ ਨਾਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਡ੍ਰਾਈਵਿੰਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸਹੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਡ੍ਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(iii) ਜੰਗ, ਘਰੇਲੂ ਯੁੱਧ, ਦੰਗੇ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਹੰਗਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਸੱਟ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ; ਜਾਂ

(c) ਕਿ ਨੀਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਦੇ ਗੈਰ-ਖੁਲਾਸੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤੱਥ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ।

(3) ' * * *
/4\ * * * ◆

(5) ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ 'ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ' ਦਿਆਲੀ ਬਾਈ ਅਤੇ

ਅਤੇ 'ਪਦਾਰਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਝਵਾਨ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਜੋਖਮ ਲਵੇਗਾ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ 'ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜੋ ਪਾਲਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਪਾਲਿਸੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(6) ਕੋਈ ਵੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2-ਏ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2-ਏ ਵਿੱਚ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) * * * * ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਬਜਾਏ

ਸੈਕਸ਼ਨ 98 ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੀਮੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 103 ਬੀਮੇ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110 ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਏ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕਲੇਮ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਸੀ ਦਾਅਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਡੀ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110-F ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“110-ਐਫ. ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕੋਈ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ

ਦਿਆਲੀ ਬਾਈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ- ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ, ਜਿਸਦੀ ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੁਪੀਟਰ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੀਮਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੰਪਨੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਨਿਯਮ ਹੈ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ

ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 110-ਐਫ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VIII ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਚੈਪਟਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਧਾਰਕ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਭਾਵ, ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 96(2) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਕਵਰ ਨੋਟ ਜਾਂ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 96(2) ਦੀ ਧਾਰਾ (c) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਦੇ ਗੈਰ-ਖੁਲਾਸੇ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੈ ਜੋ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 110-ਐਫ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਣਗੇ ਜੋ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ। ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਕਵਰ-ਨੋਟ ਜਾਂ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 96(2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 96 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 110-F ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਉਹੀ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਮੈਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਕਿ, ਸੁਟ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਿਆਲੀ ਬਾਈ ਅਤੇ

ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਹੋਰ ਹਨ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 8 ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ-ਨੋਟ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਉੱਥੋਂ- ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਪਾਲਿਸੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੈ। ਬੀਮਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਲੇਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 96(2)(c) ਦਾ ਘੇਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੌੜਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਅਜਿਹਾ ਅਵਾਰਡ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ, ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ